

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
кафедра фінансового права

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Податкове право»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором студента

Рік набору – 2020

Харків – 2020

Силабус навчальної дисципліни «Податкове право» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2020. 16 с.

Розробники:

М.П. Кучерявенко, доктор юридичних наук, академік
НАПрН України,

Н.А. Маринів, кандидатка юридичних наук, доцентка, доцентка
кафедри фінансового права.

Затверджено на засіданні кафедри фінансового права
(протокол № 10 від 15 вересня 2020 р.)

Завідувач кафедри – М.П. Кучерявенко, доктор юридичних наук,
професор

Дані про викладача

Назва навчальної дисципліни	Податкове право
Статус навчальної дисципліни	За вибором студента
Викладач	Маринів Наталія Анатоліївна, доцентка кафедри фінансового права, к.ю.н., доцентка
Контактний телефон	057 704-93-02
E-mail	n.a.maryniv@nlu.edu.ua
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн-консультації	Під час дистанційного навчання проводяться консультації із використанням платформ Moodle, Zoom та ін.

Анотація навчальної дисципліни

Розкривається суть податкового права, а також його базових категорій. Аналізуються зміст і значення принципів податкового права, податкового законодавства та принципів оподаткування. Окреслюється коло суб'єктів податкового права, встановлюються їх права й обов'язки. Розглядаються поняття «податок», «збір»; основні елементи загальнодержавних та місцевих податків і зборів в Україні та особливості їх адміністрування. Аналізуються способи здійснення податкового контролю та способи захисту прав платників податків.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни – формування системи знань про податкове право як сукупності правових норм, що регулюють суспільні відносини, які виникають і розвиваються у сфері податкової діяльності держави та органів місцевого самоврядування; активізація аналітичної діяльності здобувачів вищої освіти; розвиток основних умінь і навичок застосування податкового законодавства діяльності правника.

Завдання:

- надання системи теоретичних знань про податкове право як підгалузь фінансового права;
- засвоєння основних податково-правових категорій та вміння

орієнтуватися в масиві законодавства, що регулює податкові відносини;

- формування умінь і навичок щодо застосування податкового законодавства з урахуванням європейських стандартів та практики Верховного Суду з питань оподаткування.

Навчальна дисципліна у структурі освітньо-професійної програми.

Міждисциплінарні зв'язки

Пререквізити: Теорія права», «Історія держави і права України», «Історія держави і права зарубіжних країн», «Конституційне право», «Економічна теорія», «Логіка».

Кореквізити: «Адміністративне право», «Цивільне право (Частина 1)», «Цивільне право (Частина 2)», «Кримінальне право (Загальна частина)», «Кримінальне право (Особлива частина)», «Трудове право», «Кримінальний процес», «Цивільний процес». «Державне (конституційне) право зарубіжних країн», «Фінансове право», «Господарське право», «Адміністративне судочинство», «Кримінальний процес», «Цивільний процес.

Постреквізити: -

Очікувані результати навчання здобувача вищої освіти

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має демонструвати такі результати навчання:

РН-1. Демонструвати та застосовувати фундаментальні знання і розуміння сучасних правових доктрин, принципів та категорій податкового права.

РН-2. Демонструвати розуміння податкових правовідносин та визначати їх зміст, структуру та особливості співвідношення суб'єктів податкового права і суб'єктів податкових правовідносин.

РН-3. Визначати сутність правової природи податку та податкової системи України, основних засад встановлення податків і зборів.

РН-4. Демонструвати розуміння правового механізму податку та його

елементів.

РН-5. Визначати сутність податкового обов'язку, його виникнення, зміни та припинення, а також демонструвати розуміння гарантій забезпечення виконання обов'язку по сплаті податків та зборів.

РН-6. Визначати сутність та характеризувати способи здійснення податкового контролю.

РН-7. Демонструвати розуміння змісту правового статусу контролюючих органів, особливостей їх участі в податкових правовідносинах.

РН-8. Демонструвати розуміння змісту податкового правопорушення та відповідальності за порушення податкового законодавства.

РН-9. Демонструвати знання процедури адміністративного та судового оскарження рішень контролюючих органів.

РН-10. Розкривати особливості правового регулювання загальнодержавних податків і зборів при прямому оподаткуванні.

РН-11. Розкривати особливості правового регулювання загальнодержавних податків і зборів при прямому оподаткуванні.

РН-12. Розкривати особливості правового регулювання місцевих податків і зборів.

Види навчальних занять та самостійна робота для здобувачів вищої освіти денної форми навчання

№ п/п	Аудиторні заняття (контактні)		Самостійна робота (в годинах)
	Теми лекцій	Теми практичних занять	
1	Податкове право в системі права	Податкове право в системі права	6
2	Податкові правовідносини та податково-правові норми	Податкові правовідносини та податково-правові норми	6
3	Правова природа податку та податкової системи	Правова природа податку та податкової системи	6
4	Загальні засади встановлення податків і зборів	Загальні засади встановлення податків і зборів	6
5	Податковий обов'язок та його	Податковий обов'язок та його	6

	елементи. Забезпечення виконання податкового обов'язку	елементи. Забезпечення виконання податкового обов'язку	
6	Поняття податкового боргу	Поняття податкового боргу	6
7	Податковий контроль	Податковий контроль	8
8	Відповідальність за порушення податкового законодавства	Відповідальність за порушення податкового законодавства	8
9	Захист прав та інтересів платників податків	Захист прав та інтересів платників податків	6
10	Загальнодержавні податки і збори: пряме оподаткування	Загальнодержавні податки і збори: пряме оподаткування	6
11	Місце податку на доходи фізичних осіб у податковій системі України	Місце податку на доходи фізичних осіб у податковій системі України	8
12	Загальнодержавні податки і збори: непряме оподаткування	Загальнодержавні податки і збори: непряме оподаткування	8
13	Інші види загальнодержавних податків та зборів в Україні	Інші види загальнодержавних податків та зборів в Україні	8
14	Місцеві податки в Україні. Єдиний податок в системі місцевих податків	Місцеві податки в Україні. Єдиний податок в системі місцевих податків	8
15	Податок на майно в системі місцевих податків	Податок на майно в системі місцевих податків	8
16	Правове регулювання місцевих зборів в Україні	Правове регулювання місцевих зборів в Україні	8
	Усього		112

**Види навчальних занять і самостійна робота
для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання**

№ п/п	Теми лекцій	Теми практичних занять	Самостійна робота (в годинах)
1	Податкове право в системі права	Податкове право в системі права	156
2	Правова природа податку та податкової системи	Правова природа податку та податкової системи	
3	Загальні засади встановлення податків і зборів		
4	Податковий контроль		
5	Відповідальність за порушення податкового законодавства		
6	Загальнодержавні податки і збори: пряме оподаткування		
7	Місце податку на доходи фізичних осіб у податковій системі України	Місце податку на доходи фізичних осіб у податковій системі України	
8	Місцеві податки в Україні. Єдиний податок в системі місцевих податків	Місцеві податки в Україні. Єдиний податок в системі місцевих податків	

Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів здійснюється у таких формах:

- опрацювання нової наукової та навчальної літератури, законодавчих актів зарубіжних країн;
- робота над кейсами з питань прийняття й виконання адміністративних актів;
- виконання практичних завдань, самотестування;
- написання есе і рефератів;
- підготовка тез доповідей на науково-практичні конференції;
- участь у конкурсах студентських наукових праць;
- підготовка до практичних занять, колоквиумів і тестування.

Завдання й методичні рекомендації до самостійної роботи наведено у Навчально-методичному посібнику для самостійної роботи та практичних занять з навчальної дисципліни «Податкове право» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96#Text>

Податковий кодекс України: Закон України № 2755-VI від 02.12.2010 р. URL.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

Митний кодекс України: Закон України від 13 грудня 2012 № 4495-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>.

Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>.

Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>

Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань: Закон України від 15 травня 2003 № 755-IV.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text> .

Положення про Державну податкову службу України : Постанова Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 227 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/227-2019-%D0%BF#Text> .

Порядок заповнення документів на переказ у разі сплати (стягнення) податків, зборів, митних платежів, єдиного внеску, здійснення бюджетного відшкодування податку на додану вартість, повернення помилково або надміру зарахованих коштів : Наказ Міністерства фінансів України від 24.07.2015 р. № 666. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0974-15#Text>.

Про затвердження Положення про реєстрацію фізичних осіб у Державному реєстрі фізичних осіб - платників податків: наказ Міністерства фінансів України від 29.09.2017 № 822. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1306-17#Text>.

Про затвердження Порядку обліку платників податків і зборів: наказ Міністерства фінансів України від 09.12.2011 № 1588. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1562-11#n21>

Про затвердження Порядку формування Реєстру великих платників податків: наказ Міністерства фінансів України від 21.10.2015 № 911. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1395-15>.

Про затвердження Порядку повідомлення нерезидентів про взяття на облік як платників податків: постанова Кабінету Міністрів України № 1054 від 04.11.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1054-2020-%D0%BF#Text>

Про затвердження форм податкових декларацій платника єдиного податку: наказ Міністерства фінансів України № 578 від 19.06.2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0799-15#Text>

Про затвердження форм заяви про застосування спрощеної системи оподаткування, розрахунку доходу за попередній календарний рік, запиту про отримання витягу з реєстру платників єдиного податку та витягу з реєстру платників єдиного податку: наказ Міністерства фінансів України № 308 від 16.07.2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1054-19#Text>

Про затвердження Розрахунку частки сільськогосподарського товаровиробництва: наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України № 772 від 26.12.2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0510-12#Text>

Про затвердження Порядку призначення та звільнення податкового керуючого з визначенням його функцій та повноважень: наказ Міністерства фінансів України від 25.05.2017 № 529. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0786-17#Text>

Про затвердження Порядку застосування податкової застави податковими органами: наказ Міністерства фінансів України від 16.06.2017 № 586. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0859-17#Text>

Про затвердження Порядку застосування адміністративного арешту майна платника податків: наказ Міністерства фінансів України від 14.07.2017 № 632. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0948-17#Text>

Про затвердження Порядку розстрочення (відстрочення) грошових зобов'язань (податкового боргу) платників податків: наказ Міністерства доходів і зборів України від 10.10.2013 № 574. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1853-13#Text>

Про затвердження Порядку оформлення результатів документальних перевірок дотримання законодавства України з питань державної митної справи, податкового, валютного та іншого законодавства платниками податків - юридичними особами та їх відокремленими підрозділами: наказ Міністерства фінансів України від 20.08.2015 № 727. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1300-15#Text>

Про затвердження Порядку формування плану-графіка проведення документальних планових перевірок платників: наказ Міністерства фінансів України від 02.06.2015 № 524. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-15#Text>

Про затвердження Порядку оформлення результатів документальних перевірок щодо дотримання податкового, валютного та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на органи державної податкової служби, платниками податків - фізичними особами: наказ Міністерства фінансів України від 14.03.2013 № 395. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0607-13#Text>

Про затвердження Порядку періодичного подання інформації органам державної податкової служби та отримання інформації зазначеними органами за письмовим запитом: постанова Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2010 р. № 1245: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1245-2010-%D0%BF#Text>

Про затвердження Порядку взаємодії інформаційних систем Державної податкової служби України та Державної митної служби України щодо обміну інформацією, необхідною для адміністрування податків, зборів та інших обов'язкових платежів, здійснення контрольних процедур щодо дотримання податкового та митного законодавства: наказ Міністерства фінансів України № 286 від 10.06.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0593-20#Text>

Про затвердження Порядку проведення контролюючими органами зустрічних звірок: постанова Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2010 р. № 1232. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1232-2010-%D0%BF#Text>

Про затвердження Порядку обміну електронними документами з контролюючими органами : наказ М-ва фінансів України від 06.06.2017 р. № 557. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0959-17#Text>

Про затвердження Порядку ведення єдиного реєстру індивідуальних податкових консультацій: наказ Міністерства фінансів України від 24.05.2017 № 523. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0959-17#Text>

Про затвердження Порядку надання узагальнюючих податкових консультацій: наказ Міністерства фінансів України від 27.09.2017 № 811. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1266-17#Text>

Порядок організації роботи органів доходів і зборів із надання індивідуальних податкових консультацій: наказ Державної фіскальної служби України від 25.04.2017 № 293. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0293872-17#Text>

Про затвердження Порядку надіслання контролюючими органами податкових повідомлень-рішень платникам податків: наказ Міністерства фінансів України від 28.12.2015 № 1204. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0124-16#Text>

Про затвердження Порядку направлення податковими органами податкових вимог платникам податків: наказ Міністерства фінансів України від 30.06.2017 № 610. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0902-17#Text>

Про затвердження Положення про реєстрацію платників податку на додану вартість: наказ Міністерства фінансів України від 14.11.2014 № 1130. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1456-14#Text>

Про затвердження форми податкової накладної та Порядку заповнення податкової накладної: наказ Міністерства фінансів України № 1307 від 31.12.2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0137-16#n20>

Про затвердження Порядку оформлення і подання скарг платниками податків та їх розгляду контролюючими органами: наказ Міністерства фінансів України № 916 від 21.10.2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1617-15#n7>

Про затвердження Порядку застосування податковими органами заходів впливу у вигляді штрафних санкцій до юридичних осіб (крім уповноважених установ) за порушення вимог валютного законодавства:

постанова Кабінету Міністрів України № 524 від 26.05.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/524-2021-%D0%BF#Text>

Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг: Закон України від 06.07.1995 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/265/95-%D0%B2%D1%80>

Література

Велика українська юридична енциклопедія : у 20 т. Т. 6 : Фінансове право / редкол.: М. П. Кучерявенко (голова) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2020. 616 с.

Жернаков М. В. Податкові спори: реформування механізмів вирішення : монографія / М. В. Жернаков. Харків : Право, 2015. 288 с.

Кучерявенко Н.П. Курс налогового права: В 6 т. Т. I – Генезис налогового регулирования: В 2 ч. Ч. 1. Харьков: Легас, 2002.

Кучерявенко Н.П. Курс налогового права: В 6 т. Т. I – Генезис налогового регулирования: В 2 ч. Ч. 2. Харьков: Легас, 2002.

Кучерявенко Н.П. Курс налогового права. В 6 т. Т. II: Введение в теорию налогового права. Харьков: Легас, 2004.

Кучерявенко Н.П. Курс налогового права. В 6 т. Т. III: Учение о налоге. Харьков: Легас – Право, 2005.

Кучерявенко Н.П. Курс налогового права. В 6 т. Особенная часть. Т. IV: Косвенные налоги. Х.: Право, 2007.

Кучерявенко Н.П. Курс налогового права в 2 т. Т. 1: Общая часть / Под ред. канд. юрид. наук Д.М. Щекина. М.: Статут, 2009. 863 с.

Кучерявенко Н.П. Курс налогового права в 2 т. Т. 2: Особенная часть / Под ред. канд. юрид. наук Д.М. Щекина. М.: Статут, 2009. 560 с.

Мінаєва О. М. Процедурне регулювання виконання обов'язку з податкового обліку: монографія /О. М. Мінаєва. Харків: Право, 2016. 272 с.

Податкове право України : підручник / за ред. М. П. Кучерявенка, Н. А. Маринів. Харків : Право, 2019. 440 с.

Інтернет-ресурси:

- Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua/>
- Офіційний веб-портал Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua>
- Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України . URL: <http://www.kmu.gov.ua>
- Офіційний веб-портал Верховного Суду . URL: https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/
- Офіційний веб-портал Конституційного Суду України . URL: <https://ccu.gov.ua/>
- Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України . URL: <https://minjust.gov.ua/>
- Офіційний веб-портал Державної податкової служби України . URL: <https://tax.gov.ua/>

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри фінансового права. URL: <http://https://library.nlu.edu.ua/senmk/item/277-finansove-pravo.html>

Вимоги викладача

Здобувачі вищої освіти *повинні*: регулярно відвідувати лекції й практичні заняття; систематично й активно працювати на них; переконливо наводити аргументацію при вирішенні завдань; якісно виконувати письмові завдання, контрольні й самостійні роботи тощо. Практичні заняття, пропущені з поважних причин, можуть бути відпрацьовані за попереднім узгодженням із викладачем.

Здобувачам вищої освіти *рекомендується*: брати участь у наукових конференціях, конкурсах наукових праць, роботі наукового гуртка кафедри, готувати тези наукових доповідей тощо.

Обов'язкова вимога – дотримання здобувачами вищої освіти норм «Кодексу академічної етики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» (http://nauka.nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/08/kodeks_academichnoyi_etyky.pdf).

Під час аудиторних занять дозволяється використовувати гаджети тільки в навчальних цілях (приміром, для перегляду презентацій лекції), а ноутбуки і планшети – для ведення конспектів лекцій і відстеження потрібної інформації.

Контрольні заходи

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Податкове право» передбачає проведення поточного й підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, вирішення практичних завдань або задач, участь у розробці кейсу, захист есе або реферату за ініціативи студента.

Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки студента до вивчення поточного матеріалу. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5);

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі тесту чи колоквіумів;

- виконання студентами впродовж семестру завдань для самостійної роботи (підготовка презентації, есе, реферату тощо). Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 20.

Формою підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є залік. Мінімальна оцінка результатів поточного контролю й самостійної роботи, за якої студент може отримати залік, становить 60 балів.

Шкала підсумкового педагогічного контролю

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90–100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80–89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75–79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70–74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60–69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35–59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		0 – 34